

KOVANCILAR MYO ECZANE HİZMETLERİ UYGULAMA BECERİLERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

ÇÖZELTİ HAZIRLAMA BECERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

Aşağıda yer alan işlem basamakları, çözelti hazırlama sırasında izlenecek adımları içermektedir. Her basamak 3'lü Likert ölçeği ile değerlendirilecektir.

- 1. Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da yanlış uygulanması.
- 2. Geliştirilmeli:** Doğru fakat eksik ya da hatırlatmayla uygulanması.
- 3. Yeterli:** Doğru ve sırasıyla, yardım almadan uygulanması.

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
1	Majistral reçeteyi (hekim istemini) dikkatlice okur; etkin ve yardımcı maddeleri tanımlar.			
2	Reçetede maddelerin doz aşımını kontrol eder ve hastanın yaş grubuna uygunluğunu doğrular.			
3	Hammaddeler arasında olası kimyasal, fiziksel veya terapötik geçimsizlik riskini kontrol eder.			
4	Laboratuvar önlüğünü, maskesini ve koruyucu gözlüğünü takar; ellerini yıkayarak pudrasız eldiven giyer.			
5	Çözelti hazırlığında kullanılacak cam malzemeleri (havan, beher, mezür, cam baget, huni) eksiksiz hazırlar ve temizliğini kontrol eder.			
6	Hassas terazinin su terazisi dengesini, kalibrasyonunu ve terazi kabininin temizliğini kontrol eder.			
7	Reçetede belirtilen konsantrasyon türüne göre (% a/a, % a/h, % h/h) ham maddelerin miktarlarını hatasız hesaplar.			
8	Katı/toz ham maddeleri saat camı veya tartım kağıdı kullanarak hassas terazide doğru teknikte tartar.			
9	Teraziye her farklı madde tartımından önce sıfırlar (dara alır) ve tartım kaşığı/spatül temizliğine dikkat eder.			
10	Sıvı ham maddeleri veya ana çözücüyü (distile su, alkol vb.) mezürde menisküs çizgisine ve göz hizasına dikkat ederek tam ölçer.			
11	Katı maddeleri, çözünürlük özelliklerine göre (soğukta/sıcakta) uygun miktar çözücü içeren behere kayıpsız aktarır.			
12	Çözeltiyi cam baget yardımıyla, tek yöne doğru ve etrafa sıçratmadan homojen bir görünüm elde edene kadar karıştırır.			
13	Yardımcı maddeleri (tatlandırıcı, renklendirici, koruyucu) veya ko-solventleri çözünme sıralarına göre karışıma ekler.			
14	Hazırlanan karışımı mezüre aktarır ve ana çözücü ilavesiyle reçetede istenen toplam hacme (Q.S.) tam tamamlar.			
15	Çözeltide tortu veya çözünmemiş partikül kalıp kalmadığını kontrol eder, gerekirse uygun süzgeç kağıdıyla süzer.			
16	Hazırlanan çözeltiyi, yapısına uygun (ışık alan maddeler için amber renkli) cam şişeye sızdırmaz şekilde aktarır.			

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
17	Reçete kullanım yoluna göre etiket seçer: Dahilen (içilecek) için BEYAZ, haricen (dıştan) kullanım için KIRMIZI etiket kullanır.			
18	Etiket üzerine adını, ilaç içeriğini, ilacın kullanılışını ve saklama koşullarını, hazırlama/SKT tarihlerini ve gerekli uyarıları yazarak şişeye yapıştırır.			
19	Kullanılan kimyasal madde kaplarının kapaklarını kapatıp yerlerine kaldırır; atıkları mevzuata uygun laboratuvar atık kutularına atar.			
20	Çalışma tezgahını temiz bırakır, koruyucu ekipmanları çıkarıp ellerini yıkar ve işlemi laboratuvar rapor defterine kaydeder.			

SÜSPANSİYON HAZIRLAMA BECERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

Aşağıda yer alan işlem basamakları, süspansiyon hazırlama sırasında izlenecek adımları içermektedir. Her basamak 3'lü Likert ölçeği ile değerlendirilecektir.

1. Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da yanlış uygulanması.

2. Geliştirilmeli: Doğru fakat eksik ya da hatırlatmayla uygulanması.

3. Yeterli: Doğru ve sırasıyla, yardım almadan uygulanması

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
1	Majistral reçeteyi inceler; etkin ve yardımcı maddeleri tanımlar.			
2	Reçetede ki dozaj limitlerini kontrol eder ve hastanın yaş grubuna uygunluğunu doğrular.			
3	Etkin maddenin karakterine göre uygun ıslatıcı ajan seçimini kontrol eder.			
4	Laboratuvar önlüğünü, maskesini ve koruyucu gözlüğünü takar; ellerini yıkayarak eldiven giyer.			
5	Süspansiyon hazırlığında kullanılacak cam veya porselen havan, beher ve mezürleri hazırlar.			
6	Hassas terazinin dengesini ve terazi kabınının temizliğini kontrol eder.			
7	Reçetede istenen hacme göre çözücü, ıslatıcı ajan ve etkin madde miktarlarını hesaplar.			
8	Süspansiyon sisteminde yer alan katı ham maddeleri hassas terazide doğru teknikle tartar.			
9	Sıvı ham maddeleri veya ana taşıyıcı fazı mezürde menisküs çizgisine dikkat ederek ölçer.			
10	Çözünmeyen katı etkin maddeyi porselen havanda iyice uvalayarak toz eder.			
11	Toz edilen etkin maddenin üzerine hesaplanan miktarda ıslatıcı ajanı ekler.			
12	Havan eli yardımıyla katı madde ve ıslatıcı ajanı homojen bir pürüzsüzlüğe gelene kadar karıştırır.			
13	Ayrı bir beherde vizkozite artırıcı ajanı ana çözücünün bir kısmıyla hidratize eder.			
14	Hazırlanan vizkozite artırıcı karışımı, havadaki kütleye karıştırarak ilave eder.			
15	Reçetede yer alan diğer yardımcı maddeleri (tatlandırıcı, koruyucu vb.) karışıma ekler.			
16	Havadaki süspansiyon karışımını mezüre aktarır ve havanı kalan çözücüyle yıkar.			
17	Mezürdeki karışımı ana çözücüyle reçetede belirtilen toplam hacme tamamlar.			
18	Hazırlanan süspansiyonu uygun amber renkli cam şişeye aktarır.			
19	Şişe üzerine kullanım yoluna uygun etiketi (dahilen/haricen) hazırlar ve yapıştırır.			

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
20	Çalışma alanını temizler, atıkları uygun kutulara atar ve işlemi laboratuvar rapor defterine kaydeder.			

EMÜLSİYON HAZIRLAMA BECERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

Aşağıda yer alan işlem basamakları, emülsiyon hazırlama sırasında izlenecek adımları içermektedir. Her basamak 3'lü Likert ölçeği ile değerlendirilecektir.

1. Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da yanlış uygulanması.

2. Geliştirilmeli: Doğru fakat eksik ya da hatırlatmayla uygulanması.

3. Yeterli: Doğru ve sırasıyla, yardım almadan uygulanması

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
1	Majistral reçeteyi inceler; yağ/su fazlarını ve emülgatör maddeleri tanımlar.			
2	Reçetedeki dozaj limitlerini kontrol eder ve hastanın yaş grubuna uygunluğunu doğrular.			
3	Emülsiyon tipine göre (Y/S veya S/Y) uygun emülgatör seçimini kontrol eder.			
4	Laboratuvar önlüğünü, maskesini ve koruyucu gözlüğünü takar; ellerini yıkayarak eldiven giyer.			
5	Emülsiyon hazırlığında kullanılacak havan, beher, mezür ve cam bagetleri hazır hale getirir.			
6	Hassas terazinin dengesini ve terazi kabininin temizliğini kontrol eder.			
7	Reçetede istenen primer emülsiyon oranına göre yağ, su ve emülgatör miktarlarını hesaplar.			
8	Sistemde yer alan sıvı ve katı ham maddeleri hassas terazide doğru teknikte tartar.			
9	Kuru havan yöntemi için emülgatör (gam) ve yağ fazını havana alarak homojen bir şekilde karıştırır.			
10	Primer emülsiyon için gerekli su fazını kütleyle tek seferde ekler ve havan eliyle hızla uvalar.			
11	Çıt çıt sesi (krema kıvamı) duyulana kadar tek yönde ve kesintisiz karıştırmaya devam eder.			
12	Oluşan primer emülsiyona, reçetedeki diğer yardımcı maddeleri sekonder suyun içinde çözüp(tatlandırıcı, koruyucu vb.) ekler.			
13	Hazırlanan emülsiyonu uygun amber renkli cam şişeye aktarır.			
14	Şişe üzerine kullanım yoluna uygun etiketi (dahilen/haricen) hazırlar ve yapıştırır.			
15	Çalışma alanını temizler, atıkları uygun kutulara atar ve işlemi laboratuvar rapor defterine kaydeder.			

MERHEM HAZIRLAMA BECERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

Aşağıda yer alan işlem basamakları, merhem hazırlama sırasında izlenecek adımları içermektedir. Her basamak 3'lü Likert ölçeği ile değerlendirilecektir.

1. Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da yanlış uygulanması.

2. Geliştirilmeli: Doğru fakat eksik ya da hatırlatmayla uygulanması.

3. Yeterli: Doğru ve sırasıyla, yardım almadan uygulanması

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
1	Majistral reçeteyi inceler; etkin maddeyi ve merhem sıvağını (matrisini) tanımlar.			
2	Laboratuvar önlüğünü, maskesini ve koruyucu gözlüğünü takar; ellerini yıkayarak eldiven giyer.			
3	Merhem hazırlığında kullanılacak havan, merhem kartı, spatül ve porselen kroşeleri hazırlar.			
4	Hassas terazinin dengesini ve terazi kabininin temizliğini kontrol eder.			
5	Reçetede istenen toplam merhem ağırlığına göre ham madde miktarlarını doğru hesaplar.			
6	Etkin maddeleri ve merhem sıvağını hassas terazide uygun tartım kapları kullanarak tartar.			
7	Eğer sıvağın erimesi gerekiyorsa, su banyosu (benmari) düzeneğini kurar ve sıvağı eriterik hazırlar.			
8	Katı etkin maddeleri porselen havanda veya merhem levhası üzerinde iyice ezerek mikronize eder.			
9	Ezilen katı maddelerin pürüzsüz dağılması için sıvağın az bir kısmı veya uygun likit faz ile ıslatır.			
10	Geometrik seyreltme yöntemine uygun olarak, sıvağı etkin maddeye azar azar ekleyerek karıştırır.			
11	Spatül veya havan eli yardımıyla kütleyi pürüzsüz ve tamamen homojen bir yapıya gelene kadar karıştırır.			
12	Hazırlanan merhemi, içinde hava boşluğu kalmayacak şekilde uygun merhem kutusuna veya tüpüne aktarır.			
13	Merhem kutusunun dışını temizler; üzerine haricen kullanılacağına dair kırmızı etiket yapıştırır.			
14	Etiket üzerine preparat içeriğini, kullanım şeklini, saklama koşullarını ve hazırlama tarihini eksiksiz yazar.			
15	Çalışma alanını temizler, atıkları uygun kutulara atar ve işlemi laboratuvar defterine kaydeder.			

TOZ PREPARAT HAZIRLAMA BECERİ DEĞERLENDİRME KILAVUZU

Aşağıda yer alan işlem basamakları, toz preparat hazırlama sırasında izlenecek adımları içermektedir. Her basamak 3'lü Likert ölçeği ile değerlendirilecektir.

1. Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da yanlış uygulanması.

2. Geliştirilmeli: Doğru fakat eksik ya da hatırlatmayla uygulanması.

3. Yeterli: Doğru ve sırasıyla, yardım almadan uygulanması

Sıra No	İşlem Basamakları	Yapmadı (1)	Eksik Yaptı (2)	Tam Yaptı (3)
1	Majistral reçeteyi inceler; etkin madde, dilüent (seyreltici) ve varsa diğer yardımcı maddeleri tanımlar.			
2	Laboratuvar önlüğünü, maskesini ve koruyucu gözlüğünü takar; ellerini yıkayarak eldiven giyer.			
3	Toz preparat hazırlığında kullanılacak havan, spatül, kaşe veya paket kâğıtlarını hazır hale getirir.			
4	Hassas terazinin dengesini ve terazi kabininin temizliğini kontrol eder.			
5	Reçetedeki toplam paket sayısına ve birim doz miktarına göre toplam ham madde ağırlıklarını hesaplar.			
6	Hesaplanan etkin ve yardımcı maddeleri hassas terazide uygun tartım kaplarında doğru tekniklerle tartar.			
7	Katı ham maddeleri parçacık boyutunu küçültmek ve eş boyutluluk sağlamak amacıyla havanda iyice uvalar.			
8	Geometrik seyreltme kuralına uygun olarak, miktarı az olan etkin madde ile seyreltici tozu havanda kademeli karıştırır.			
9	Karışımı tamamen homojen ve tek renk/görünüm alana kadar karıştırmaya devam eder.			
10	Toplam toz karışımını reçetede istenen paket sayısına göre terazi yardımıyla veya gözle eşit porsiyonlara böler.			
11	Bölünen toz porsiyonlarını paket kâğıtlarının (kaşe veya şase) merkezine düzgünce aktarır.			
12	Toz sızıntısını önleyecek şekilde paket kâğıtlarını laboratuvar kurallarına uygun katlar.			
13	Hazırlanan toz paketlerini toplu olarak koyacağı uygun bir majistral kutu veya zarfa yerleştirir.			
14	Kutu üzerine preparat içeriğini, kullanım yolununu (dahilen/haricen), saklama koşullarını ve hazırlama tarihini eksiksiz yazar.			
15	Çalışma alanını temizler, atıkları uygun kutulara atar ve işlemi laboratuvar defterine kaydeder.			